

The Quarterly Journal of Approach to
Philosophy in Schools and Organizations

فصلنامه رویکرد فلسفه در مدارس و سازمان ها
سال سوم، شماره چهارم، زمستان ۱۴۰۳

Year 4, Number 4, Winter 2025, Pages 96 to 106

نوع مقاله: پژوهشی

Original Article

ISSN: 2980-891X

<http://www.esbam.ir>

Predicting Academic Enthusiasm Based on Learning Strategies in Students with Learning Disabilities

Hale Ebrahimi: Master of Science in General Psychology, Islamic Azad University, Tonekabon Branch.

Abstract

Introduction: The aim of this research was to predict academic enthusiasm based on learning strategies in students with learning disabilities.

Method: This study was applied in terms of its goal, descriptive in terms of its nature, and correlational in terms of its method. The statistical population included students with learning disabilities in the city of Marvdasht. Using convenient sampling and according to the number of research variables, 160 students were selected. The data collection tools in this study included the Friedel and Paris (2005) academic enthusiasm questionnaire and the Kormi (2002) learning strategies questionnaire.

Findings: Data analysis was conducted at both descriptive and inferential levels using the SPSS software. The results showed that among the learning strategies, organization had a direct and significant relationship with academic enthusiasm and was effective in predicting it.

Conclusion: The overall conclusion of the study showed that strengthening learning strategies among students with learning disabilities can significantly improve their academic enthusiasm in schools.

Keywords: Academic enthusiasm, learning strategies, learning disabilities.

***Corresponding author:** Master's degree in Educational Psychology, Exceptional Link Teacher (Teacher and Counselor in Special Education Schools).

Email: halebrahimi82@gmail.com

DOI: [10.22034/esbam.2025.498058.1072](https://doi.org/10.22034/esbam.2025.498058.1072)

Predicting Academic Enthusiasm Based on Learning Strategies in Students with Learning Disabilities

Detailed Abstract

Introduction: The aim of this research was to predict academic enthusiasm based on learning strategies in students with learning disabilities.

Materials and methods: This study was applied in terms of its goal, descriptive in terms of its nature, and correlational in terms of its method. The statistical population included students with learning disabilities in the city of Marvdasht. Using convenient sampling and according to the number of research variables, 160 students were selected. The data collection tools in this study included the Friedel and Paris (2005) academic enthusiasm questionnaire and the Kormi (2002) learning strategies questionnaire.

Results and discussion: The goal of this research was to predict academic enthusiasm based on learning strategies in students with learning disabilities. The results showed that organization had a direct and significant relationship with academic enthusiasm and was effective in predicting it. These results align with the studies of Kargar (2023), Ghanadan (2023), Mehrvaran (2019), Benayian Borojeni (2018), and McLerny et al. (2012). Explanation of Findings: It should be noted that students who acquire cognitive and metacognitive strategies learn how to recognize their goals, set and monitor them, and maintain their academic performance despite the challenges posed by school tasks. Additionally, since cognitive and metacognitive strategies are essential learning tools that help students integrate new information with prior knowledge, these students are more successful in information storage. When the information storage phase is successful, retrieval becomes easier and more successful, which leads to academic success. Students who use cognitive and metacognitive strategies, or in other words, repeatedly read and write their lessons, study key terms aloud and repeat them, underline important points, write what they learn in their own words in the margins, or use highlighters to emphasize key information, also assign codes during study sessions that are easy to retrieve (for example, connecting the first letters of a term to form a word), or learn through images and rhymes, or summarize the material in their own language, or try to explain learned content to others, will naturally find it easier to recall what they have learned. In comparison to students who lack these learning skills (control group), they demonstrate better performance and efficiency. When students strive to learn the material they read deeply, become aware of the quality of their learning, seek to improve ineffective study methods, and mark sections they don't understand well to focus more on them during later study sessions, they are likely to succeed in the recall, analysis, and interpretation phases as well. As a result, such students tend to experience higher academic success compared to those who do not use these strategies.

Since students who use cognitive and metacognitive strategies tend to be more successful in managing their time, completing assignments, and so on, compared to students who do not use these strategies, the success achieved by these students due to proper learning methods leads to greater enthusiasm for academic work. Students who use cognitive and metacognitive strategies, or in other words, use learning strategies that assist them in achieving their learning goals, organizing, storing knowledge and skills, and making it easier to apply them, tend to be more motivated for learning and completing school assignments. These students, due to their correct learning methods, enjoy self-directed study more and become more motivated for learning. In other words, when a student selects an appropriate learning strategy and realizes that it leads to fruitful outcomes, they are more motivated to study and pursue their education. Conclusion: Given the relationship between cognitive and metacognitive strategies and students' academic enthusiasm, it is recommended that teachers and educational planners familiarize themselves with the psychological foundations of these strategies and how to teach them among students during specific educational periods. Furthermore, it is suggested that teachers focus not only on learning outcomes or the volume of content but also on proper learning methods and how to study effectively. In this way, they can expand and develop study strategies in students, making them active and self-regulated learners. Teachers should also work to strengthen cognitive and metacognitive skills in themselves and share their valuable experiences with students. Since study skills and cognitive and metacognitive strategies are teachable during educational periods or through workshops and brochures, students should be equipped with these skills. It is recommended that learning strategies be incorporated into the curriculum at lower educational levels. Even if incorporating these learning strategies into the curriculum as a compulsory subject is not possible, they should be included in elective courses to address students' weaknesses in learning and recalling educational content. Data analysis was conducted at both descriptive and inferential levels using the SPSS software. The results showed that among the learning strategies, organization had a direct and significant relationship with academic enthusiasm and was effective in predicting it

Conclusion: The overall conclusion of the study showed that strengthening learning strategies among students with learning disabilities can significantly improve their academic enthusiasm in schools.

Keywords: Academic enthusiasm, learning strategies, learning disabilities.

پیش بینی اشتیاق تحصیلی بر اساس راهبرد های یادگیری در دانش آموزان دارای اختلالات یادگیری

هاله ابراهیمی: کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، آموزگار رابط استثنایی (آموزگار و مشاور مدارس استثنایی).

چکیده

هدف: هدف از پژوهش حاضر پیش بینی اشتیاق تحصیلی بر اساس راهبرد های یادگیری در دانش آموزان دارای اختلالات یادگیری بوده است. **روش کار:** پژوهش حاضر، از نظر هدف کاربردی و از نظر ماهیت و روش توصیفی و از نوع همبستگی بود. جامعه آماری شامل دانش آموزان دارای اختلال یادگیری شهر مرودشت می باشد. با شیوه نمونه گیری در دسترس و بر حسب تعداد متغیر های پژوهش ۱۶۰ نفر انتخاب شد. ابزار گردآوری داده ها در این پژوهش شامل پرسشنامه اشتیاق تحصیلی فریدل و پاریس (۲۰۰۵)، و پرسشنامه راهبردهای یادگیری کرمی (۱۳۸۱) بوده است. **نتایج:** تجزیه و تحلیل داده ها در دو سطح آمار توصیفی و استنباطی با استفاده از نرم افزار Spss صورت گرفت. نتایج نشان داد از بین راهبردهای یادگیری، سازماندهی رابطه مستقیم و معنادار با اشتیاق تحصیلی داشته و در پیش بینی آن مؤثر بود است. **نتیجه گیری:** نتیجه گیری کلی پژوهش نشان داد که با تقویت راهبرد های یادگیری در بین دانش آموزان دارای اختلالات یادگیری می تواند به بهبود اشتیاق تحصیلی دانش آموزان دارای اختلالات یادگیری در مدارس کمک فراوانی نمود. **واژگان کلیدی:** اشتیاق تحصیلی، راهبرد های یادگیری، اختلالات یادگیری.

***نویسنده مسؤل:** کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، آموزگار رابط استثنایی (آموزگار و مشاور مدارس استثنایی).

Email: halebrahimi82@gmail.com

DOI: [10.22034/esbam.2025.498058.1072](https://doi.org/10.22034/esbam.2025.498058.1072)

دانش‌آموزان با اختلال‌های یادگیری یکی از رایج‌ترین گروه افراد با نیازهای ویژه هستند. این افراد گروه بسیار ناهمگنی را تشکیل می‌دهند که با وجود هوش متوسط و بالاتر، در یک یا چند حیطه تحصیلی مشکلات جدی دارند. مشکلات تحصیلی آنها از آسیب‌های حسی و حرکتی، کم‌توانی ذهنی و محرومیت‌های محیطی ناشی نمی‌شود. حتی بعضی از آنها با داشتن توانایی‌های ذهنی بسیار بالا در یک یا چند حیطه با مشکلات جدی مواجه هستند (شکوهی یکتا و پرنده، ۱۴۰۱). از سوی دیگر، والدین این دانش‌آموزان که اغلب از دلایل اختلال یادگیری آنها بی‌خبر هستند، مشکل را بیشتر می‌کنند و با فشارهایی که به کودک وارد می‌آورند، دشواری را چندین برابر می‌نمایند (احدی و کاکاوند، ۱۴۰۰). کلاس درس به عنوان یک گروه و سیستم اجتماعی، محلی برای آموزش و تعلیم و تربیت است، و آموزش دانش‌آموزان در واقع با هدف پیشرفت آنها در زمینه تحصیلی صورت می‌گیرد. اینکه دانش‌آموزان در زمینه تحصیل به موفقیت و پیشرفت دست یابند تحت تاثیر عوامل مختلفی قرار دارد، یکی از این عوامل اشتیاق تحصیلی می‌باشد (بیابانگرد، ۱۴۰۰). اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان سازه‌ای است که برای یادگیری بسیار مهم است؛ تاجایی که آن را یک عامل مهم یادگیری می‌دانند. اشتیاق تحصیلی به میزان انرژی ای که یک فراگیر برای انجام کارهای تحصیلی خود صرف می‌کند و نیز میزان اثربخشی و کارایی حاصل شده اطلاق می‌شود. «اشتیاق تحصیلی» باعث مشارکت مؤثر در فعالیت‌های مدرسه، شرکت در فعالیتهای کلاسی، سازگاری با فرهنگ مدرسه و رابطه مناسب با معلمان و سایر دانش‌آموزان می‌شود (سیف، ۱۳۹۹). یکی از متغیرهایی که با اشتیاق تحصیلی ارتباط دارد، راهبردهای یادگیری (شناختی و فراشناختی) است (قدم پور و بیرانوند، ۱۳۹۸). نتایج پژوهش‌های متعدد بیانگر این است که به منظور افزایش اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان باید بر راهبردهای یادگیری دانش‌آموزان متمرکز شویم و برنامه‌هایی را برای آموزش و توسعه این راهبردها فراهم کنیم (سوآرز و همکاران، ۲۰۱۹). فلاول راهبردهای یادگیری را به راهبردهای شناختی و فراشناختی تقسیم می‌کند. راهبردهای شناختی، ابزارهای یادگیری هستند. ما این راهبردها را با عنوان فرایندهای حافظه و با عنوان‌های تکرار یا مرور، بسط یا گسترش و سازمان دهی مطالعه می‌کنیم. باید دانست دانش‌آموزانی که در یادگیری مطالب از راهبردهای شناختی استفاده می‌کنند، نسبت به دانش‌آموزان دیگر که این راهبردها را به کار نمی‌گیرند، عملکرد بهتری دارند (پنتریچ و دی‌گروت، ۲۰۰۰). همچنین راهبردهای فراشناخت به معنی آگاهی از یادگیری خویشتن یا چگونگی یاد گرفتن است (فلاول، ۲۰۰۵؛ مک کرمیک، ۲۰۱۳). پژوهش‌های گوناگونی درباره تأثیر استفاده از راهبردهای یادگیری (شناختی و فراشناختی) انجام گرفته و عموماً نشان داده‌اند یادگیرندگانی که از راهبردهای شناختی و فراشناختی درست و متناسب با تکالیف یادگیری استفاده می‌کنند، در فعالیت‌های یادگیری خود به عملکرد بیشتری دست می‌یابند (اسماعیلی، سهرابی، مهریار، و خیر، ۱۳۹۸). مک‌ل نرنی و همکاران (۲۰۱۲) در پژوهشی به بررسی رابطه خودپنداره تحصیلی و راهبردهای یادگیری با عملکرد تحصیلی پرداختند. یافته‌های پژوهش بیانگر آن است که روابط معناداری بین خودپنداره تحصیلی، راهبردهای یادگیری و عملکرد تحصیلی وجود دارد. یکی از نتایج مهم این پژوهش، این بود که بین راهبردهای یادگیری و خودپنداره تحصیلی دانش‌آموزان رابطه مثبت وجود دارد. نکته مهمی که در بررسی راهبردهای یادگیری با عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان وجود دارد، توجه به موضوع‌ها و تکالیف مختلف درسی است. در حقیقت، دانش‌آموزان از لحاظ عملکرد در تکالیف و اصول و مطالب دروس مختلف از لحاظ توانایی، راهبردهای مطالعه، علایق و... متفاوتند (سوآرز و همکاران، ۲۰۱۹).

کارگر (۱۴۰۲) در پژوهشی به بررسی نقش واسطه‌ای هویت تحصیلی در ارتباط با راهبرد‌های یادگیری و اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان پرداخت. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دانش‌آموزان مقطع متوسطه اول شهر مرودشت در سال ۱۴۰۱-۱۴۰۲ بوده است. که تعداد مدارس مقطع متوسطه اول ۱۲ مدرسه بوده است. نتایج نشان داد هویت تحصیلی می‌تواند بین راهبرد‌های یادگیری و اشتیاق تحصیلی نقش واسطه‌ای را ایفا کند. هویت تحصیلی دانش‌آموزان به طور معناداری قادر به پیش‌بینی اشتیاق تحصیلی آنها می‌باشد. هویت تحصیلی دانش‌آموزان به طور معناداری قادر به پیش‌بینی راهبرد‌های یادگیری آنها می‌باشد. راهبرد‌های یادگیری دانش‌آموزان به طور معناداری قادر به پیش‌بینی اشتیاق تحصیلی آنها می‌باشد. نتایج نشان داد اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان (۱۴۰۲) بررسی رابطه خودپنداره تحصیلی با اشتیاق به مدرسه با توجه به نقش میانجی راهبردهای یادگیری دانش‌آموزان دختر متوسطه دوم ناحیه ۲ مشهد پرداخت. جامعه آماری در این پژوهش کلیه دانش‌آموزان متوسطه ناحیه ۲ مشهد در نظر گرفته شده است. حجم نمونه ۲۶۰ نفر که با استفاده از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای انتخاب شدند. نتایج تجزیه و تحلیل داده‌ها

نشان داد، خودپنداره تحصیلی و راهبردهای یادگیری به طور مستقیم بر اشتیاق به مدرسه اثر دارند. همچنین خودپنداره تحصیلی به شکل غیرمستقیم و از مسیر راهبردهای یادگیری با اشتیاق به مدرسه ارتباط دارد؛ بنابراین برای افزایش اشتیاق دانش آموزان به مدرسه باید به متغیرهای خودپنداره تحصیلی و راهبردهای یادگیری توجه کرد. مهروران (۱۳۹۸) در پژوهشی به نقش راهبردهای مدیریت یادگیری بر اشتیاق تحصیلی دانش آموزان دختر متوسطه شهر اردبیل پرداختند. کلیه معلمان و دانش آموزان مقطع ابتدایی شهرستان هوراند به عنوان جامعه آماری انتخاب شده است. نمونه آماری این پژوهش شامل ۲۵۰ نفر از دانش آموزان دوره اول متوسطه شهر اردبیل می باشد که به روش نمونه گیری در دسترس و براساس جدول مورگان انتخاب شده اند. نتایج نشان می دهد که راهبردهای مدیریت یادگیری، مجموعاً ۲۰/۵ درصد از واریانس نمرات بعد شناختی اشتیاق تحصیلی را تبیین می کنند. به عبارت دیگر تنها ۲۰/۵ درصد از تغییرات بعد شناختی دانش آموزان، ناشی از مؤلفه های راهبردهای مدیریت یادگیری آنان است. همچنین راهبردهای مدیریت یادگیری، مجموعاً ۱۶/۳ درصد از واریانس نمرات بعد رفتاری اشتیاق تحصیلی را تبیین می کنند. به عبارت دیگر تنها ۱۶/۳ درصد از تغییرات بعد رفتاری دانش آموزان، ناشی از مؤلفه های راهبردهای مدیریت یادگیری آنان است و در نهایت راهبردهای مدیریت یادگیری، مجموعاً ۱۷/۲ درصد از واریانس نمرات بعد عاطفی اشتیاق تحصیلی را تبیین می کنند. به عبارت دیگر تنها ۱۷/۲ درصد از تغییرات بعد عاطفی دانش آموزان، ناشی از مؤلفه های راهبردهای مدیریت یادگیری آنان است مکل نرنی و همکاران (۲۰۱۲) در پژوهشی به بررسی رابطه اشتیاق تحصیلی و راهبردهای یادگیری با عملکرد تحصیلی پرداختند. یافته های پژوهش بیانگر آن است که روابط معناداری بین اشتیاق تحصیلی، راهبردهای یادگیری و عملکرد تحصیلی وجود دارد. یکی از نتایج مهم این پژوهش، این بود که بین راهبردهای یادگیری و اشتیاق تحصیلی دانش آموزان رابطه مثبت وجود دارد. بررسی پیشینه نشان می دهد که تمامی پژوهش های گذشته به بررسی رابطه راهبردهای یادگیری با عملکرد دانش آموزان در یک درس خاص پرداخته اند و نمره دانش آموزان در یک درس، مانند ریاضی یا زبان را به عنوان ملاکی برای عملکرد تحصیلی دانش آموزان در نظر گرفته اند و تاکنون پژوهشی به بررسی رابطه راهبردهای یادگیری با اشتیاق تحصیلی دانش آموزان نپرداخته است. پژوهش حاضر در پاسخ به خلأ موجود در زمینه رابطه هر یک از راهبردهای یادگیری (شناختی و فراشناختی) با اشتیاق تحصیلی صورت می گیرد. بنابراین پژوهش حاضر در پی پاسخ به این سوال است که آیا اشتیاق تحصیلی بر اساس راهبردهای یادگیری در دانش آموزان دارای اختلال یادگیری پیش بینی می شود؟

روش پژوهش

تحقیق حاضر توصیفی از نوع همبستگی می باشد، که جزء تحقیقات کاربردی است. جامعه آماری شامل دانش آموزان دارای اختلال یادگیری شهر مرودشت در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ می باشد. که تعداد آن ها با توجه به آمار دریافتی از اداره آموزش و پرورش ۲۷۵ نفر بوده است. با شیوه نمونه گیری در دسترس (مراجعه به مرکز اختلالات یادگیری در شهرستان مرودشت) و بر حسب جدول مورگان تعداد ۱۶۰ نفر به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند.

الف) پرسشنامه اشتیاق تحصیلی

این پرسشنامه توسط فریدل و پاریس^۱ (۲۰۰۵) ساخته شده است و دارای ۱۵ عبارت است که سه زیر مقیاس رفتاری، عاطفی و شناختی را در میان دانش آموزان اندازه گیری می کند.

زیر مقیاس اشتیاق رفتاری ۱ و ۲ و ۳ و ۴

زیر مقیاس اشتیاق عاطفی ۵ و ۶ و ۷ و ۸ و ۹ و ۱۰

زیر مقیاس اشتیاق شناختی ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ و ۱۴ و ۱۵

در پژوهش قدم پور و همکاران (۱۳۹۶) برای بررسی روایی مقیاس از روش تحلیل عاملی تأییدی به روش مؤلفه های اصلی و برای بررسی میزان پایایی مقیاس از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد. نتایج تحلیل عاملی نشان داد که با چرخش عامل ها با روش اوبلیمین، سه عامل تأیید میشود. همچنین نتایج تحلیل موازی برای شناسایی دقیق عاملها انجام گرفت که نتایج این

تحلیل نیز این سه عامل را مورد تأیید قرار داد؛ بنابراین، تعداد این عامل‌های به دست آمده و نیز سؤالاتی که با این عامل‌ها بار عاملی بالایی داشتند تا حد زیادی با یافته‌های مؤلفین این مقیاس همخوان بود. همچنین مشخص شد که کل مقیاس و عامل‌های آن از ضریب پایایی بالایی برخوردار بودند. فریدکز و همکاران (۲۰۰۵) ضریب پایایی این مقیاس ۰/۸۶ گزارش کردند.

ب) پرسشنامه راهبردهای یادگیری

پرسشنامه راهبردهای یادگیری توسط کرمی (۱۳۸۱) ساخته شد که راهبردهای شناختی و فراشناختی را می‌سنجد. این پرسشنامه از ۸۶ ماده تشکیل شده که ۴۹ ماده آن مربوط به راهبردهای شناختی و ۳۷ ماده دیگر مربوط به راهبردهای فراشناختی است. شیوه‌پاسخگویی به ماده‌ها به صورت پیوستاری از صفر تا ۹ است. راهبردهای شناختی به سه زیرمجموعه تکرار یا مرور، بسط یا گسترش معنایی و سازماندهی و راهبردهای فراشناختی به دو مجموعه دانش و کنترل خود و دانش و کنترل فرایند تقسیم شده‌اند. هر یک از زیرمجموعه‌های راهبردهای شناختی به دو دسته ویژه تکالیف ساده و ویژه تکالیف پیچیده تقسیم شده‌اند. زیرمجموعه‌های راهبردهای فراشناختی، دانش و کنترل خود به گروه‌های کوچک تقسیم نشده‌اند ولی راهبردهای دانش و کنترل فرایند به سه دسته شامل برنامه‌ریزی، کنترل و ارزشیابی و نظم‌دهی تقسیم شده است که مجموعه این ۱۰ راهبرد مجموعه راهبردهای یادگیری را تشکیل می‌دهد. شیوه نمره‌گذاری پرسشنامه بدین صورت است که سؤالات مربوط به راهبردهایش بین ماده‌ها پراکنده شده‌اند. این پرسشنامه در پژوهش محمودی (۱۳۹۴) اعتباریابی شده است. در صورتی که نمرات پرسشنامه بین ۱ تا ۱۰ باشد، میزان متغیر در این جامعه ضعیف می‌باشد. در صورتی که نمرات پرسشنامه بین ۱۰ تا ۳۰ باشد، میزان متغیر در سطح متوسطی می‌باشد. در صورتی که نمرات بالای ۳۰ باشد، میزان متغیر بسیار خوب می‌باشد. در پژوهش کرمی (۱۳۸۱) پایایی این پرسشنامه از طریق روش بازآزمایی و ضریب آلفا بدست آمده است. ثبات پرسشنامه راهبردهای یادگیری با فاصله سه هفته روی ۶۳ نفر از دانش‌آموزان پایه سوم دبیرستان (۳۲ نفر دختر و ۳۰ نفر پسر) به دست آمد. ضریب همبستگی بین نمره‌های اجرای اول و دوم نشان دهنده ثبات بالا برای کل راهبردها و راهبردهای فرعی است. راهبردهای فرعی (بین حداقل ۰/۸۵ و حداکثر ۰/۹۱ بوده است و پایایی بازآزمایی کل ۰/۹۸ بوده است (کرمی، ۱۳۸۱) همچنین در پژوهش محمودی (۱۳۹۴) پایایی این ابزار با روش آلفای کرانباخ محاسبه و میزان آن برابر با ۰/۸۲ شده است. در پژوهش کرمی (۱۳۸۱) برای بررسی اعتبار پرسشنامه، این ابزار را در اختیار ۳۰ نفر از اساتید و دانشجویان دوره دکترا که با روانشناسی تربیتی و یادگیری سروکار داشتند قرار داده شد و نظر آنها نسبت به تک‌تک سؤالات در رابطه با حیطه مورد سنجش خواسته شد. از ۲۶ پرسشنامه اعاده شده کلیه اساتید هر ۸۶ سؤال را تأیید نموده منتهی برای برخی از سؤالات پیشنهاد اصلاحی داشتند که این پیشنهادات در تهیه پرسشنامه نهایی اعمال گردید (کرمی، ۱۳۸۱). ضریب آلفای محاسبه شده برای حیطه‌های فرعی بین ۰/۶۹ تا ۰/۸۸ بود که هر کدام در سطح بالایی قرار داشتند و بیانگر آن است که سؤال‌های طرح شده حیطه مورد نظر را اندازه‌گیری می‌کنند (کرمی، ۱۳۸۱).

روش تجزیه و تحلیل داده‌ها

برای تجزیه و تحلیل داده‌ها جهت بررسی متغیرها و فرضیه‌های پژوهش از شاخص‌های آماری توصیفی (میانگین، انحراف معیار) و شاخص‌های آمار استنباطی نظیر آزمون پیرسون و رگرسیون استفاده گردید.

آمار استنباطی

- بررسی نرمال بودن نمرات متغیر های پژوهش

جدول -۲: بررسی نرمال بودن متغیر های پژوهش

آزمون کولموگروف- اسمیرنوف			متغیر
تعداد	آماره	سطح معناداری	
۱۶۰	۰/۷۴۱	۰/۶	اشتیاق تحصیلی
۱۶۰	۱/۱۲	۰/۱	تکرار یا مرور
۱۶۰	۰/۹۶۷	۰/۳	بسط معنایی
۱۶۰	۰/۷۷۴	۰/۳	سازماندهی
۱۶۰	۱/۱۴	۰/۱	دانش و کنترل خود
۱۶۰	۰/۶۲۱	۰/۱	دانش و کنترل فرایند

با توجه به جدول -۲ می توان متوجه شد که سطوح معناداری از مقدار قابل قبول (۰/۰۵) بیشتر است لذا آزمون های نرمالیتی این متغیر معنادار نیست. بنابراین فرضیه نرمال بودن تایید می شود ($P\text{-Value} > 0/05$). بنابراین برای تجزیه و تحلیل فرضیه ها از آزمون پارامتری استفاده می شود.

فرضیه اول: راهبرد های یادگیری قادر به پیش بینی اشتیاق تحصیلی می باشند.

برای این فرضیه از روش رگرسیون چند گانه به شیوه همزمان استفاده می شود.

جدول ۳ خلاصه مدل رگرسیون، تحلیل واریانس و مشخصه های آماری رگرسیون راهبرد های یادگیری بر روی

اشتیاق تحصیلی

الگو	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	R	R ²	تعدیل شده R	P
رگرسیون	۵۲۳۲/۰۶۶	۵	۱۷۴۴/۰۲۲					
باقیمانده	۱۹۵۶/۹۲۳	۱۵۴	۱۶۶/۰۰۸	۱۰/۵	۰/۴۶۲	۰/۲۱۴	۰/۱۹۳	۰/۰۰۰۱
کل	۲۴۴۸۸/۹۹۲	۱۵۹						

همانگونه که نتایج جدول ۳ نشان می دهد میزان F (۱۰/۵) معنی دار گردیده ($p < 0/01$) و ضریب R تعدیل شده برابر با ۰/۱۹۳ معادل ۱۹/۳ درصد از واریانس اشتیاق تحصیلی توسط راهبرد های یادگیری تبیین می شود. و برای بررسی سهم آنها، در جدول ۴-۶ نتایج ضرایب رگرسیون آمده است.

جدول ۴- مشخصه آماری رگرسیون، راهبرد های یادگیری بر روی اشتیاق تحصیلی

اشتیاق تحصیلی				B	متغیرهای پیش بین
p	t	خطای استاندارد	β		
۰/۰۰۰۱	۲۳/۰۸	۵/۳۲۷	۰/۱۰۵	۱۲۲/۹۷۶	مقدار ثابت
۰/۲	۱/۲	۰/۱۹۳	۰/۰۸۸	۰/۲۳۷	تکرار یا مرور
۰/۳	۰/۹۷	۰/۱۸۷	۰/۰۸۸	۰/۱۸۲	بسط معنایی
۰/۰۰۰۱	۵/۴	۰/۲۲۶	۰/۴۸۶	۱/۲۳۷	سازماندهی
۰/۲	۱/۳	۰/۲۱۲	۰/۲۰۱	۰/۲۲۲	دانش و کنترل خود
۰/۱	۰/۷۷	۰/۱۴۴	۰/۰۵۲	۰/۱۷۴	دانش و کنترل فرایند

از مقایسه ضریب رگرسیون مشاهده می‌گردد که، سازماندهی ($\beta=0/486$)، رابطه مستقیم و معنادار با اشتیاق تحصیلی داشته و در پیش بینی آن مؤثر بوده اند.

بحث و نتیجه گیری

هدف از پژوهش حاضر پیش بینی اشتیاق تحصیلی بر اساس راهبرد های یادگیری در دانش آموزان دارای اختلالات یادگیری بوده است. نتایج نشان داد سازماندهی رابطه مستقیم و معنادار با اشتیاق تحصیلی داشته و در پیش بینی آن مؤثر بود است. نتایج این فرضیه با پژوهش های کارگر (۱۴۰۲)، قنادان (۱۴۰۲)، مهروران (۱۳۹۸)، بنایان بروجنی (۱۳۹۷) و مکل نرنی و همکاران (۲۰۱۲) همسو می باشد. در تبیین احتمالی این یافته باید بیان داشت دانش آموزانی که راهبردهای شناختی و فراشناختی را فرامی گیرند برای دستیابی به موفقیت تحصیلی یاد می گیرند که چگونه هدف های خود را بشناسند، آنها را تنظیم و پیگیری نمایند و عملکرد و موفقیت تحصیلی خود را برخلاف مشکل بودن تکلیف های مدرسه حفظ نمایند. به علاوه از آنجا که راهبردهای شناختی و فراشناختی از ابزارهای مهم یادگیری هستند و به دانش آموزان کمک می کنند تا اطلاعات جدید را با با اطلاعات قبلی ترکیب کنند، در نتیجه این دانش آموزان در ذخیره سازی اطلاعات موفق تر هستند. زمانی که مرحله ذخیره سازی اطلاعات با موفقیت انجام گیرد در نتیجه یادآوری آنان نیز سهل تر و با موفقیت بیشتری انجام می گیرد که این عامل منجر به موفقیت تحصیلی دانش آموزان می شود. دانش آموزانی که از راهبردهای شناختی و فراشناختی استفاده می کنند یا به عبارتی مطالب درسی را به طور مکرر می خوانند و می نویسند، اصطلاحات کلیدی را با صئای بلند مطالعه می کنند و آنها را به طور مکرر بازگویی می کنند، زیر مطالب مهم خط می کشند، در حواشی کتاب آنچه را که فرا میگیرند به زبان خود می نویسند، یا از ماژیک ها و هایلایت ها برای برجسته سازی مطالب مهم استفاده می کنند، زمان مطالعه روی مطالب کدهایی می گذارند که به راحتی قابل بازیابی باشد (به عنوان نمونه حروف اول ملبلی را بهم متصل می کنند و از آن یک واژه می سازند) یا هنگام مطالعه با تصویر و شعر مطلبی را فرامی گیرند، مطالب درسی را به زبان خود خلاصه می کنند یا اینکه سعی می کنند مطالب آموخته شده را برای دیگری توضیح دهند، بالطبع زمانی که نیاز است این مطالب آموخته شده را به یادآورند با مشکل کمتری مواجه می شوند و در مقایسه با دانش آموزانی که از این مهارت های یادگیری بی بهره اند (گروه کنترل)، عملکرد و کارایی بهتری دارند. زمانی که دانش آموزان می کوشند تا آنجا که ممکن است مطالبی را که می خوانند عمیقا فراگیرند، از کم و کیف یادگیری خود مطلع شوند، به دنبال اصلاح شیوه های ناکارآمد مطالعه باشند، بخش هایی را که خوب یاد نمی گیرند علامت گذاری می کنند که در مراحل بعدی مطالعه، تمرکز بیشتری بر آنان داشته باشند. همچنین با توجه به اینکه دانش آموزانی در مرحله یادگیری موفق بودند در مرحله یادآوری، تحلیل و تفسیر نیز موفق هستند در نتیجه میزان موفقیت چنین دانش آموزانی در قیاس با آنان که از چنین راهبردهایی استفاده نمی کنند، بیشتر خواهد بود.

از آنجایی که دانش آموزانی که از راهبردهای شناختی و فراشناختی استفاده می کنند، در استفاده از وقت، انجام تکالیف درسی و ... برنامه ریزی دارند موفق تر از دانش آموزانی هستند که از این راهبردها استفاده نمی کنند در نتیجه موفقیتی که این دانش آموزان بخاطر شیوه های صحیح یادگیری بکار می برند منجر به این می شود که این دانش آموزان اشتیاق زیادی برای تحصیل داشته باشند. دانش آموزانی که از راهبردهای شناختی و فراشناختی استفاده می کنند و یا به عبارتی راهبردهایی را حین یادگیری بکار می برند که به هدف آنان در فراگیری، سازماندهی، ذخیره سازی دانش و مهارت و سهولت بهره برداری کمک می کند، این شیوه های مطالعه و یادگیری منجر به این می گردد که این دانش آموزان انگیزه بیشتری برای یادگیری و انجام تکالیف محوله از سوی مدرسه داشته باشند. این دانش آموزان به خاطر شیوه های صحیح، در فرایند یادگیری از خودمحوری در مطالعه بیشتر لذت می برند و انگیزه بیشتری برای یادگیری خواهند داشت؛ به عبارتی، زمانی که دانش آموز راهبرد مناسبی را برای یادگیری انتخاب نماید و متوجه این امر باشد که این نتیجه مثمرتر است در نتیجه برای تحصیل و مطالعه انگیزه بیشتری می یابد. با توجه به ارتباط راهبردهای شناختی و فراشناختی بر اشتیاق تحصیلی دانش آموزان؛ لذا، پیشنهاد می گردد که معلمان و برنامه ریزان نظام آموزشی با مبانی روانشناختی این راهبردها و نحوه ی آموزش آنها در میان دانش آموزان در طی دوره های آموزشی خاص، آشنا گردند. به علاوه پیشنهاد می گردد معلمان به نحوی تدریس نمایند که به جای اینکه بر نتایج یادگیری و یا حجم آن تاکید داشته باشند، به روش های یادگیری و نحوه مطالعه ی صحیح مطالب تاکید نمایند و به واقع استراتژی های مطالعه را در دانش آموزان بسط و توسعه دهند و از آنان فراگیرانی فعال و خودتنظیم گر

بسازند. معلمان نیز سعی نمایند مهارت های شناختی و فراشناختی را در خود تقویت نمایند و تجارب مفید خود را در اختیار دانش آموزان قرار دهند. با توجه به آموزش پذیر بودن مهارت های مطالعه و راهبردهای شناختی و فراشناختی طی دوره های آموزشی و یا برگزاری کارگاه ها و تهیه بروشورها دانش آموزان را به این مهارت ها مجهز نمایند. پیشنهاد می شود راهبرد های یادگیری در مقاطع تحصیلی پایین تر، جزء برنامه درسی دانش آموزان قرار گیرد. حتی اگر قرار دادن این راهبرد های یادگیری در برنامه درسی به عنوان یک درس اجباری امکان پذیر نباشد، آن را در دروس انتخابی قرار دهند تا به این نحو ضعف دانش آموزان در مهارت های یادگیری و یادآوری مطالب درسی رفع گردد.

References

- Abotalebi, Hamid. (2020). The impact of academic enthusiasm and academic seriousness on the academic achievement of female elementary school students in Region 7 of Karaj City. *Journal of Management and Educational Outlook*, 4(2), 121-139.
- Ahadi, Hassan; Kakavand, Alireza. (2021). Learning disabilities (from theory to practice) along with practical solutions to common educational and learning problems. Tehran: Arasbaran.
- Dolzan Martina, Sartori Riccardo, Charkhabi Morteza, De Paola Francesco. (2015). The effect of School Engagement on Health Risk Behaviours among High School Students: Testing the Mediating Role of Self-Efficacy. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. 608 – 613 .
- Enggen, P. & Kauchak, D.(2011). Educational psychology windows on classrooms. 5th ed. New Jersey: Prentice-Hall, Inc.
- Elbaum, B. E., Berg, C. A. & Dodd, D. (2013). Previous learning experience, strategy beliefs and task definition in self- regulated foreign language learning. *Contemporary Educational Psychology*, 18, 318- 336.
- Elliot, E., and Dweck, C. (1988), “Goals: an Approach to Motivation and Achievement”, *Journal of Personality and Social Psychology*, 54, 5-12.
- Entwistle, N. J. (1988). Motivational factors in students, approaches to learning. In R. R Schmeck (Ed.), *Learning Strategies and Learning Styles*, (pp. 21-51). New York: Plenum Press.
- Flavell JH.(1988). *Cognitive development* . 3rd ed. Englewood: Prentice-Hall.
- Flavell, J. H. (1981). Cognitive monitoring. In W.P. Dickson (Ed.) *Children's Oral Communication Skills* (pp: 35-66). New York, NJ: Academic Press.
- Flavell, J. H. (2005). *Cognitive development* (2nd ed). Englewood Cliffs, NJ: Prentice- Hall.
- Fletcher, J. M., Lyon, G. R., Fuchs, L. S., & Barnes, M. A. (2017). *Learning disabilities: From identification to intervention*. NY: GUILFORD.
- Fredricks, J. A., Blumenfeld, P. C., & Paris, A. H. (2014). School Engagement: Potential of the Concept, State of the Evidence. *Review of Educational Research*, 74(1), 59-109.
- Frenette, Marc (2008). The Returns to Schooling on Academic Performance: Evidence from Large Samples around School Entry Cut-off Dates, pp.1- 35. [www.google.com-Engin-Demir, Cennet. \(2008\) Factor influencing the academine achievement of the Turkish urben poor.pp1- 52.www.google.com](http://www.google.com-Engin-Demir, Cennet. (2008) Factor influencing the academine achievement of the Turkish urben poor.pp1- 52.www.google.com).

- Ghanadan, Sara. (2023). Investigating the relationship between academic self-concept and school enthusiasm with the mediating role of learning strategies in female secondary school students of District 2 of Mashhad. Master's thesis. Razavi Higher Education Institute.
- Ismaeili, Lida; Sohrabi, Nadera; Mehryar, Amir Houshang; Kheir, Mohammad. (2019). Causal model of learning strategies (cognitive and metacognitive) with the mediating role of educational hope for academic self-efficacy in secondary school students. *Journal of Psychological Methods and Models*, 10(38), 247-262.
- Kargar, Ameneh. (2023). Investigating the mediating role of academic identity in the relationship between learning strategies and academic enthusiasm of students. Master's thesis. Islamic Azad University, Marvdasht Branch.
- McInerney, D. M, Cheng, W. R, Ching, M, Haplum, A. K. (2012). Academic self- concept and learning strategies: Direction of effect on student academic achievement. *Journal of Advanced Academic*, 23(3), 249- 269.
- Mehrvaran, Somayeh. (2019). The role of learning management strategies on the academic enthusiasm of female secondary school students in Ardabil City. Master's thesis. Mohaghegh Ardabili University.
- Seif, Ali Akbar. (2022). Educational psychology, learning psychology, and teaching. Tehran: Agah.
- Shamloo, Saeed. (2021). Mental health. Tehran: Roshd.
- Shokoohi Yekta, Mohsen; Akram Parand. (2021). Psychology and education of gifted students. Tehran: Tabeeb, Timourzadeh Publishers.
- Shokoohi Yekta, Mohsen; Parand, Maryam. (2020). Learning disabilities. Tehran: Tabeeb Publishing.
- Sousa, D. A. (2009). *How the Gifted Brain Learns* (2ndEd). Corwin.